

หน้า ๘

เล่ม ๓๓๙ ตอนพิเศษ ๑๐๙ ฯ ราชกิจจานุเบka

๒๐ พฤษภาคม ๒๕๖๔

ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

โดยที่รัฐธรรมนูญแห่งราชอาณาจักรไทย พุทธศักราช ๒๕๖๐ มาตรา ๗๖ วรรคสาม บัญญัติให้รัฐเพิ่งจัดให้มีมาตรฐานทางจริยธรรม เพื่อให้หน่วยงานของรัฐใช้เป็นหลักในการกำหนดประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐในหน่วยงานนั้น ๆ ซึ่งต้องไม่ต่ำกว่ามาตรฐานทางจริยธรรมดังกล่าว และพระราชนูญติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ มาตรา ๕ ได้กำหนดมาตรฐานทางจริยธรรม ซึ่งเป็นหลักเกณฑ์การประพฤติปฏิบัติอย่างมีคุณธรรมของเจ้าหน้าที่ของรัฐเพื่อใช้เป็นหลักสำคัญในการจัดทำประมวลจริยธรรมของหน่วยงานของรัฐ

เพื่อให้เป็นไปตามเจตนาرمณของกฎหมายดังกล่าวข้างต้น อาศัยอำนาจตามมาตรา ๖ วรรคหนึ่ง แห่งพระราชบัญญัติมาตรฐานทางจริยธรรม พ.ศ. ๒๕๖๒ ซึ่งบัญญัติให้องค์กรกลาง บริหารงานบุคคลของหน่วยงานของรัฐมีหน้าที่จัดทำประมวลจริยธรรมสำหรับเจ้าหน้าที่ของรัฐ ที่อยู่ในความรับผิดชอบ ประกอบกับระเบียบคณะกรรมการมาตรฐานทางจริยธรรม ว่าด้วยหลักเกณฑ์ การจัดทำประมวลจริยธรรม ข้อกำหนดจริยธรรม และกระบวนการรักษาจริยธรรมของหน่วยงาน และเจ้าหน้าที่ของรัฐ พ.ศ. ๒๕๖๓ ก.พ. ในฐานะองค์กรกลางบริหารงานบุคคลของข้าราชการพลเรือน จึงจัดทำประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน เพื่อใช้เป็นหลักเกณฑ์ในการปฏิบัติตน และรักษา คุณงามความดีที่ข้าราชการต้องยึดถือในการปฏิบัติงาน ดังต่อไปนี้

ข้อ ๑ ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ให้ใช้บังคับตั้งแต่วันถัดจากวันประกาศ ในราชกิจจานุเบka เป็นต้นไป

ข้อ ๒ ข้าราชการพลเรือนพึงปฏิบัติตนเพื่อรักษาจริยธรรม ดังต่อไปนี้

(๑) ยึดมั่นในสถาบันหลักของประเทศไทย อันได้แก่ ชาติ ศาสนา พระมหากษัตริย์ และ การปกครองระบอบประชาธิปไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข ด้วยการแสดงออกถึงความภูมิใจ ในชาติและรักษาผลประโยชน์ของชาติ ปฏิบัติตามหลักศาสนาที่ตนนับถือ เคราะฟในความแตกต่าง ของการนับถือศาสนา ปฏิบัติตามรัฐธรรมนูญและกฎหมาย และเหตุนรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์

(๒) ซื่อสัตย์สุจริต ปฏิบัติหน้าที่อย่างตรงไปตรงมาตามกฎหมายและตามที่กำหนดของคณะกรรมการ โปร่งใส และตรวจสอบได้ ไม่แสดงออกถึงพฤติกรรมที่มีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ รับผิดชอบต่อหน้าที่ มีความพร้อมรับการตรวจสอบและรับผิด มีจิตสำนึกที่ดี โดยคำนึงถึงสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน และเคารพต่อศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์

(๓) กล้าตัดสินใจและยืนหยัดทำในสิ่งที่ถูกต้องชอบธรรม กล้าคัดค้านในสิ่งที่ไม่ถูกต้อง กล้าเปิดเผยหรือรายงานการทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้มีหน้าที่รับผิดชอบ ใช้ดุลพินิจในการปฏิบัติหน้าที่ โดยปราศจากอคติ และไม่ยอมกระทำในสิ่งที่ไม่เหมาะสมเพียงเพื่อรักษาประโยชน์หรือสถานภาพ ของตนเอง

(๔) คิดถึงประโยชน์ส่วนรวมมากกว่าประโยชน์ส่วนตัว ไม่มีผลประโยชน์ทับซ้อน เสียสละ มีจิตสาธารณะ สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การงาน ไม่กระทำการอันมีลักษณะ เป็นการขัดกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคลและประโยชน์ส่วนรวม และไม่ประกอบกิจกรรมหรือเข้าไป เกี่ยวข้องกับผลประโยชน์อันเกิดจากการปฏิบัติหน้าที่ของตน

(๕) ปุ่งผลสัมฤทธิ์ ประสิทธิภาพ และคุณภาพของงาน ปฏิบัติงานด้วยความรวดเร็ว ทันต่อเวลาและสถานการณ์ คำนึงถึงประโยชน์และความคุ้มค่าในการใช้ทรัพยากรของรัฐ รักษามาตรฐานการทำงานที่ดี พัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง ใช้เทคโนโลยีอย่างเหมาะสม เชื่อมั่นในระบบการทำงาน เป็นที่นิยม ให้บริการแก่ประชาชนด้วยความเต็มใจ และเปิดเผยข้อมูลข่าวสารที่ถูกต้อง

(๖) ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเที่ยงธรรม ปราศจากอคติ และไม่เลือกปฏิบัติโดยการใช้ความรู้สึก หรือความสัมพันธ์ส่วนตัวหรือเหตุผลของความแตกต่างทางเชื้อชาติ ศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย สถานะทางเศรษฐกิจสังคม และต้องรักษาความเป็นกลางทางการเมืองโดยไม่อารசัยตำแหน่งหน้าที่ ซึ่งอาจมีลักษณะเป็นการให้คุณให้โทษแก่นักการเมืองและพรรคการเมือง

(๗) ดำรงตนเป็นแบบอย่างด้วยการเป็นข้าราชการที่ดีและรักษาภาพลักษณ์ของทางราชการ ทึ่งปฏิบัติตนให้เป็นที่เชื่อถือศรัทธาแก่ประชาชน ปฏิบัติต่อประชาชนด้วยความสุภาพ อ่อนน้อมถ่อมตน ไม่อ้างหรือใช้อำนาจโดยปราศจากเหตุผล ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่ายโดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจ พولเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนามาปรับใช้ และปฏิบัติตนเป็นพลเมืองดีด้วย การเคารพกฎหมายและมีวินัย

ข้อ ๓ หากข้าราชการพลเรือนผู้ใดจะต้องยึดถือหรือปฏิบัติตามจรรยาบรรณชีพตามกฎหมาย หรือข้อบังคับอื่นใดที่กำหนดไว้โดยเฉพาะ นอกจากจะต้องรักษาจริยธรรมตามที่บัญญัติไว้ในประมวล จริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้แล้ว จะต้องยึดมั่นในจรรยาบรรณชีพนี้ด้วย

ข้อ ๔ การจัดทำแนวทางการปฏิบัติตนของข้าราชการพลเรือนตามประมวลจริยธรรม ข้าราชการพลเรือนนี้ ให้เป็นไปตามที่ ก.พ. กำหนด

ข้อ ๕ ให้กรรมการ พนักงานราชการ พนักงาน ลูกจ้าง และผู้ปฏิบัติงานอื่น ยึดถือปฏิบัติ ตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือนนี้ด้วย

ประกาศ ณ วันที่ ๗ พฤษภาคม พ.ศ. ๒๕๖๔

วิษณุ เครืองาม

รองนายกรัฐมนตรี

ประธาน ก.พ.

แนวทางการปฏิบัติตามข้าราชการพลเรือนตามประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน

๑. ข้าราชการต้องรักษาจริยธรรมอย่างเคร่งครัดอยู่เสมอ โดยต้องประพฤติปฏิบัติตามอย่างมีคุณธรรม โดยมีการปฏิบัติที่ควรกระทำและไม่ควรกระทำ ดังนี้

ค่าธรรมดายังคงอยู่	ไม่แสดงออกในลักษณะที่ส่อไปในทางดูแคลนหรือด้อยค่าความเป็นไทย อันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทย
๑. จงรักภักดีต่อประเทศไทย มีความภูมิใจในความเป็นไทย รักษาผลประโยชน์ของชาติ และรักษาความลับเกี่ยวกับความมั่นคงของชาติ	๑. ไม่แสดงออกในลักษณะที่ส่อไปในทางดูแคลนหรือด้อยค่าความเป็นไทย อันอาจก่อให้เกิดความเสื่อมเสียต่อภาพลักษณ์ของประเทศไทย
๒. มีส่วนร่วมในการพัฒนาประเทศให้เจริญก้าวหน้า	๒. ไม่ควรกระทำการอันอาจมีลักษณะเป็นการกระทบกระเทือนต่อความมั่นคงของชาติ
๓. นำหลักธรรมตามศาสตร์ที่ตนเคารพนับถือมาประกอบการปฏิบัติหน้าที่ราชการ	๓. ไม่แสดงกิริยาจาหารืออาการในเชิงลบหลู่ดูแคลนหรือด้อยค่าศาสนาใดศาสนาหนึ่ง
๔. ส่งเสริม สนับสนุนให้มีการปฏิบัติศาสนกิจสืบทอดและทำนุบำรุงศาสนาให้มีความเจริญยั่งยืน	๔. ไม่ขัดขวางการทำนุบำรุงศาสนาและการปฏิบัติศาสนกิจทั้งปวง
๕. แสดงออกถึงความเคารพ เทิดทูน และรักษาไว้ซึ่งสถาบันพระมหากษัตริย์	๕. ไม่แสดงออกด้วยกิริยาอาการหรือวาจาในลักษณะที่ไม่ให้เกียรติหรือไม่จงรักภักดีต่อสถาบันพระมหากษัตริย์
๖. สนับสนุนและมีส่วนร่วมกับกิจกรรมเฉลิมพระเกียรติในโอกาสต่าง ๆ	๖. ไม่แสดงถึงพฤติกรรมซึ่งมีนัยเป็นการแสวงหาประโยชน์โดยมิชอบ
๗. แสดงออกถึงความเชื่อมั่นและสนับสนุนการปกป้องระบอบประชาธิไตยอันมีพระมหากษัตริย์ทรงเป็นประมุข	๗. ไม่กระทำการอันส่อไปในทางที่อาจดึงความได้ดี เป็นการชักกันระหว่างประโยชน์ส่วนบุคคล กับประโยชน์ส่วนรวม
๘. ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความซื่อสัตย์สุจริต โปร่งใสตรวจสอบได้	๘. ไม่ทางปฏิเสธ บ่ายเบี่ยง เกี่ยงขอน ในการปฏิบัติหน้าที่และการอำนวยความสะดวกแก่ประชาชนที่มาขอรับบริการ
๙. รับประโยชน์จากการปฏิบัติราชการเฉพาะที่ทางราชการจัดให้ตามกฎหมายและระเบียบ	๙. ไม่ปฏิเสธความรับผิดชอบหรือปัดความรับผิดชอบของตนไปให้ผู้อื่นเมื่อเกิดความบกพร่อง หรือผิดพลาดในการปฏิบัติงานขึ้น
๑๐. มีจิตสำนึกรักและตระหนักรู้ในหน้าที่ของผู้จัดทำ บริการสาธารณะเพื่อประโยชน์ของประชาชนและประเทศชาติ	๑๐. ไม่ทางปฏิเสธการตรวจสอบของบุคคลหรือหน่วยงานที่มีหน้าที่ตรวจสอบ
๑๑. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความรับผิดชอบโดยคำนึงถึงผลกระทบทางสังคม สิ่งแวดล้อม สิทธิมนุษยชน ศักดิ์ศรีความเป็นมนุษย์ และสิทธิเสรีภาพของบุคคล	๑๑. ไม่อาศัยช่องว่างทางกฎหมายเพื่อเอื้อต่อการกระทำผิดระเบียบแบบแผนของทางราชการ
๑๒. รับผิดชอบในผลการปฏิบัติหน้าที่ราชการ ของตนพร้อมที่จะรับการตรวจสอบและรับผิดในผลของการปฏิบัติงานเมื่อเกิดความบกพร่องผิดพลาดขึ้น	

๑๘. ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำชี้หรืออิทธิพล ๑๙. ไม่ปฏิบัติตามที่ได้รับมอบหมายและตามกำหนดเวลาที่ได้รับมอบหมาย	๒๐. ไม่ดำเนินการตามที่ได้รับมอบหมาย
๑๓. ปฏิบัติหน้าที่ราชการด้วยความถูกต้อง ชอบธรรมตามกฎหมายและตามที่ได้รับมอบหมาย	๑๗. ไม่ปฏิบัติตามคำสั่ง คำขอร้อง คำชี้หรืออิทธิพล ๑๔. ไม่ปฏิบัติตามคำสั่งผู้บังคับบัญชาที่ชอบ ด้วยกฎหมายและกล้าดัดค้านหรือโต้แย้งคำสั่งที่ ไม่ถูกต้องหรือไม่ชอบด้วยกฎหมาย
๑๕. กล้าแจ้งเหตุหรือร้องเรียนในการนี้ที่พบเห็นการ กระทำการผิดหรือการกระทำที่อาจก่อให้เกิดความ เสียหายแก่ทางราชการ	๑๘. ไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพียง เพื่อให้งานเสร็จ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความ เสียหายที่อาจเกิดขึ้น
๑๖. ยืนหยัดในการปฏิบัติงานในหน้าที่ตามหลักวิชา และจรรยาวิชาชีพด้วยความกล้าหาญ	๑๙. ไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพียง เพื่อให้งานเสร็จ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความ เสียหายที่อาจเกิดขึ้น
๑๗. เปิดเผยภารทุจริตที่พบเห็นหรือรายงานการ ทุจริตประพฤติมิชอบต่อผู้บังคับบัญชาหรือผู้มีหน้าที่ รับผิดชอบโดยไม่ป้องกันและไม่ลดลง	๒๐. ไม่ปฏิบัติหน้าที่โดยหวังเพียงผลงานหรือเพียง เพื่อให้งานเสร็จ โดยไม่คำนึงถึงผลกระทบหรือความ เสียหายที่อาจเกิดขึ้น
๑๘. ให้ความช่วยเหลือประชาชนที่ถูกกลั่นเมิดหรือ ได้รับการปฏิบัติที่ไม่เป็นธรรมโดยไม่ซักข้า	๒๑. ไม่เลือกปฏิบัติโดยอาศัยเหตุของความแตกต่าง ในเรื่องเชื้อชาติศาสนา เพศ อายุ สภาพร่างกาย หรือสถานะทางเศรษฐกิจสังคม และความเชื่อทาง การเมือง
๑๙. ปฏิบัติหน้าที่ราชการโดยยึดถือประโยชน์ ส่วนรวมเหนือกว่าประโยชน์ส่วนบุคคล	๒๒. ไม่อาศัยคำแนะนำที่ในการอำนวยประโยชน์ หรือเลือกปฏิบัติต่อนักการเมืองหรือพรรคการเมือง
๒๐. มีความมุ่งมั่น เสียสละ มีจิตสาธารณะ ในการปฏิบัติหน้าที่เพื่อประโยชน์สุขของประชาชน	๒๓. ไม่ฟุ่มเฟือย หรือไม่ดำรงตนเกินฐานานุรูปแห่งตน
๒๑. สามารถแยกเรื่องส่วนตัวออกจากหน้าที่การทำงาน	๒๔. ไม่ประพฤติหรือกระทำการใด ๆ อันอาจเป็น เหตุให้เสื่อมเสียเกียรติภูมิ ศักดิ์ศรี และภาพลักษณ์ ของตนเองและราชการ
๒๒. มีจิตอาสา โดยอุทิศตนกระทำการอันเป็น ประโยชน์ต่อส่วนรวม	๒๕. ไม่แสดงกิริยาอาการหรือพฤติกรรมอันมี ลักษณะเป็นการคุกคามทางเพศ
๒๓. ปฏิบัติงานด้วยความรับผิดชอบ มีประสิทธิภาพ เพื่อให้งานสัมฤทธิ์ผลตามวัตถุประสงค์และเป้าหมาย อย่างแท้จริง	
๒๔. ใช้ทรัพยากรและงบประมาณของทางราชการ อย่างประหยัดและคุ้มค่า รวมทั้งปฏิบัติงานให้ทัน ต่อเวลาและสถานการณ์	
๒๕. ให้บริการและอำนวยความสะดวกแก่ประชาชน ด้วยความรวดเร็ว เต็มใจ ปราศจากอคติ และ ไม่เลือกปฏิบัติ	

๒๖. จัดทำแผนการดำเนินการตามมาตรการที่ได้รับการอนุมัติ	๒๗. ประเมินผลและรายงานผลการดำเนินการ
๒๖. มุ่งพัฒนาและรักษามาตรฐานการทำงานที่ดีโดยพัฒนาตนเองอย่างต่อเนื่อง เลือกใช้เทคโนโลยีที่ทันสมัยอย่างเหมาะสม และเชื่อมั่นในระบบการทำงานเป็นทีม	
๒๗. รับฟังความคิดเห็น พร้อมที่จะตอบข้อสงสัย และอธิบายเหตุผลให้แก่ประชาชน ผู้ร่วมงานและผู้มีส่วนเกี่ยวข้อง	
๒๘. ปฏิบัติหน้าที่ด้วยความเสมอภาค เป็นธรรม และเที่ยงธรรม	
๒๙. ปฏิบัติหน้าที่โดยละเอียดจากการใช้อุดมคติ ได้แก่ ความรัก ความโกรธ ความกลัว ความหลง มากประกอบการตัดสินใจในเรื่องต่าง ๆ	
๓๐. วางแผนกลยุทธ์ทางการเมือง	
๓๑. ดำรงตนเป็นข้าราชการและเจ้าหน้าที่ของรัฐที่ดี โดยน้อมนำหลักปรัชญาเศรษฐกิจพอเพียง พระบรมราโชวาท หลักคำสอนทางศาสนา และจรรยาอิสลามมาใช้ในการดำเนินชีวิตและการปฏิบัติหน้าที่	
๓๒. ปฏิบัติตามเป็นพลเมืองดีด้วยการปฏิบัติหน้าที่ของปวงชนชาวไทย เคารพต่องุญามาย มีวินัย และรักษาไว้ซึ่งวัฒนธรรม ขนบธรรมเนียม และประเพณี อันดีงาม	
๓๓. ดำเนินชีวิตอย่างเรียบง่าย ประหยัด	
๓๔. เข้าร่วมกิจกรรมที่เป็นประโยชน์ต่อสังคม และประเทศชาติตามความเหมาะสม	

๒. กรณีที่ส่วนราชการมีการจัดทำข้อกำหนดจริยธรรมเพื่อใช้บังคับกับข้าราชการในสังกัด เพิ่มเติมจากประมวลจริยธรรม ให้ข้าราชการรักษาจริยธรรมตามข้อกำหนดจริยธรรมที่ส่วนราชการนั้นกำหนด เพิ่มเติมด้วย

๓. ให้เป็นหน้าที่ของหัวหน้าส่วนราชการหรือผู้บังคับบัญชาในการสอดส่องดูแลให้ข้าราชการ ในสังกัดปฏิบัติตามมาตรฐานทางจริยธรรม ประมวลจริยธรรมข้าราชการพลเรือน และข้อกำหนดจริยธรรม ของส่วนราชการ รวมถึงส่งเสริมและพัฒนาให้ข้าราชการมีพฤติกรรมทางจริยธรรมเป็นแบบอย่างที่ดี